

In memoriam

Sedan Upplands fornminnesförening höll sitt årsmöte 1972 har fem personer med nära anknytning till fornminnesföreningen avlidit, nämligen fornminnesföreningens hedersledamöter professor em. Mårten Stenberger och f. domkyrkosysslomannen Mats Åmark, föreningens medaljörer disponent Herman Svenngård och lägenhetsägare Viktor Svensk samt fru Greta Lundevall. Upplands fornminnesförening bevarar dessa personer och deras verksamhet för föreningen och dess intressen i tacksammaste minne.

MÅRTEN STENBERGER

Mårten Stenberger var vid sin bortgång nära 75 år. Han var född i Göteborg. 1933–48 var han docent i nordisk och jämförande fornkunskap vid Uppsala universitet, och 1952–64 innehade han professuren i samma ämne vid universitetet. 1935–46 var Mårten Stenberger landsantikvarie på Gotland, varefter följde en tid som 1:e antikvarie vid Statens historiska museum. Under 1930-talet deltog han i arkeologiska expeditioner till Island och Grönland.

Mårten Stenbergers insatser inom den nordiska arkeologin kom i stor utsträckning att gälla Gotland och Öland under vikingatiden, och in i det sista var han sysselsatt med utforskandet av den märkliga fornborgen vid Eketorp på Öland. Men han kom också att göra viktiga insatser här i Uppland, inte minst när det gällde utforskandet av bronsåldersgravfältet vid Dragby i Skuttunge.

MATS ÅMARK

Mats Åmark var fyllda 90 år när han gick bort. Han var född i Enköping. I Enköpings-trakten kom han också att tjänstgöra under sina första år som präst. 1927 blev han teol. dr och 1935 utnämndes han till domkyrkosyssloman i Uppsala, en tjänst som han uppehöll till pensioneringen.

Mats Åmark har blivit mest känd i kulturhistoriska sammanhang för sina forskningar om våra medeltida kyrkklockor. Inom detta forskningsfält har han gjort banbrytande insatser. Hans forskningar inom det kulturhistoriska området kom också att gälla uppländsk folktro och medeltida kyrkligt liv.

HERMAN SVENNGÅRD

Herman Svenngård avled i en ålder av 81 år. Han var född i Stockholm, men flyttade i unga år till Kungsängen, en bygd där han kom att lägga ner ett mycket stort intresse för hembygdsrörelsen. Herman Svenngård var en av stöttepelarna i Stockholms-Näs hembygdsförening. Han bedrev också en omfattande forskning kring Stockholms-Näs-bygdens historia. Resultaten härav publicerade han i det av honom själv startade medlemsbladet för hembygdsföreningen. 1961 tilldelades Herman Svenngård Upplands fornminnesförenings förtjänstmedalj.

VIKTOR SVENSK

Viktor Svensk avled i en ålder av 90 år. Han var född i Rånäs bruk och han blev sin födelsebygd trogen hela livet. Redan i unga år blev han intresserad av vad de gamla bönderna och smederna berättade. Allt han fick veta skrev han ner, och dessa berättelser samlade han i tio bokvolym. I dessa finns ett omistligt material kring fasternabygdens människor i vardagsliv och fest i äldre tid. Viktor Svensk var en hängiven hembygdsvårdare. Han belönades därför med Upplands fornminnesförenings förtjänstmedalj 1946.

GRETA LUNDEVALL

Greta Lundevall, född Höök, var vid sin bortgång 77 år. Hon var född och uppvuxen i Rasbokil. Greta Lundevall kom tidigt att intressera sig för sin födelsebygds folkminnen, särskilt folkmusiken. Hennes många uppteckningar härav ledde till flera uppsatser, bl. a. i Upsala Nya Tidnings julnummer. I början av 1950-talet tog Greta Lundevall initiativet till och ledde en omfattande inventering av Rasbokils kulturminnen.

Greta Lundevall var under många år husmor vid Disa Gilles festmåltider i anslutning till Upplands fornminnesförenings vinterting. Dessa fester gav hon och hennes make regeringsrådet Adolf Lundevall, Disa Gilles ålderman, en särskilt minnesrik stämning.

O. E.